

1865-11-18 Nūpepa Kū'oko'a

Pō'ino i ka Lio.

Ma ke kakahiaka o ka lā 6 o Novemaba, ua ho'i mai nā kānaka hana o ka wili a A. Unna. Ma ia kakahiaka i ho'i mai ai 'o Pipi mai Honomā'ele mai ma luna o ka lio; ua hana 'o ia i ke kaula lino hou i kaula 'ilikini, a ua pa'a loa, a ua ho'okomo 'ia nā wāwae ma kēia kaula a pa'a ma nā 'ūhā. Ho'i maila 'o ia a hiki ma ka hale wili, a mai laila aku a ma ke kala o ka hale noho o ka poe kū makahiki, e huli ana ma ka hema, a ma ia wā nō i emi 'ao'ao a'e ai ka lio, a kahuli ihola 'o ia ma ka 'ao'ao o ka lio, a holo maila ke kaula a pa'a ma kona pūhaka, a 'o ka ho'omaka akula nō ia o ka lio i ka 'oala, a 'o kona lewalewa ihola nō ia ma lalo a'e o ka 'ōpū, e peku kahi 'ia ana i 'ō a i 'ane'i. Komo akula ke kaula ma lalo o nā wāwae hope, a puka akula kona kino ma hope. I ka wā nō ho'i e 'oala a'e ai ka lio, lele a'ela ke kino i luna a hā'ule ihola, kū a'ela i ka peku. Pēlā nō i hana mau ai ka lio i 'ō a i 'ane'i, e ho'oku'i ana i nā pahu lā'au a me nā paila wahie. Ma ia wā a ka lio e 'oala nei, a peku ana, ke ho'omau nei nō kona po'e hoa i ke alualu, a me kona haku hana ['o] A. Unna, 'a'ole na'e he loa'a iki. Holo akula ua lio nei i kai, holo a'ela ho'i 'o Ka'ōhumu a hopu a'ela i ke kaulawaha, a moku maila kekahi 'ao'ao o ke kaulakāohi, a hopu hou a'ela 'o ia i ka nuku o ka lio, a kū ihola ua lio nei; a holo maila nō ho'i 'o Solomona me ka pahi, a 'oki ihola nō ho'i i ke kaula, a hā'ule ihola ke kino o ua Pipi nei ua 'ane'ane e make. Ho'ihō'i 'ia akula ke kino o ua 'o Pipi a hiki i ka hale. 'A'ole nae i māinoino loa kona kino, akā, ua puka na'e ma ke po'o a me ka 'auwae; a ma ka pūhaka, ua 'ula pū, me he mea lā ua ha'i ka iwikuamo'o. Ma ia lā mai a hiki i kēia lā, 'a'ole 'o ia i 'ai, a inu, a 'ekemu mai, 'a'ole nō ho'i e lohe ke kāhea leo nui aku. Ua ho'oholo ihola ka mana'o e ka lehulehu e make ana, a inā e ola, no luna mai ia.

No Kahului paha, Kona 'Ākau, Hawai'i kēia keiki, aia nō ma laila kona Pāpā a me kona Māmā, kona kini a me kona lelehu. Ua holo a'e 'o ia i O'ahu, a ma laila i loa'a ai iā A. Unna, ua kepa 'ia mai 'o ia i ka lā 6 o Novemaba 1863, a ua ho'omaka ka hana i ka lā 18 o ia mahina nō. He nui ka minamina 'ia o kēia keiki no ka ikaika i ka hana, a me ka ho'olohe pono, akā, ua pō'ino ia no kāna hana na'aupō. Ua 'ōlelo 'ia mai nō ho'i, he lio hou nō kā kēia, no kekahi makamaka ona ma Honomā'ele (he hale aikane.)

E ho'omana'o ho'i kākou, e ka poe i koe, a e lilo ia i kumu a'o iā kākou, i 'ole ~~ai~~ kākou e hana i nā kaula lino, a kaula hou paha, i kaula 'ilikini no ka lio hou, 'a'ole nō ho'i e ho'okomo i nā wāwae a pa'a i ke kaula.

He ma'ū ihola ia. 'O ke aloha no ko oukou, e nā haku o ka Nūpepa Kū'oko'a, eia mai kēia wahi nūhou, ho'olawa 'ia iho. 'O ke aloha nō.

J. K. PILIPO.

Wānanalua, Hāna, Maui, Nov. 8, 1865.